

Lærervejledning – gennemgang af spillet, opgaverne og de pædagogiske/didaktiske tanker bag materialet

Udviklet af Kevin Hannesbo Hansen og Anne-Christine Christiansen, EUC Syd 2025

Indhold

LÆRERVEJLEDNING – DEN STORE KLIMAKAMP	3
Brætspil i undervisningen:	3
Formål:	3
Opstilling:	3
Materialer i spillet:	3
Sådan spilles spillet:	4
Spillets forløb:	4
Spillets afslutning:	5
Der er tre måder at spille spillet på:	5
Opgavekort:	5
Aflevering af opgaver:	6
Point:	7
Opgaveløsninger:	7
Andre undervisningsaktiviteter:	20
Rettigheder:	20

LÆRERVEJLEDNING – DEN STORE KLIMAKAMP

Målgruppe: GF1+2

Varighed: ½-1 dag

Brætspil i undervisningen:

Som en del af projektet Grøn omstilling satte vi os for at gøre introduktion til grønne faglige begreber spiseligt for GF1 og GF2 elever. Vi oplever at mange af eleverne ikke er interesserede i grøn omstilling, fordi de synes emnet er fortærsket eller at der er for meget misinformation og mange skjulte dagsordener i mediernes dækning.

For at undgå en introduktion til grønne begreber og grøn omstilling, som ikke er ”læreren fortæller” har vi udviklet et spil, hvor eleverne arbejder i grupper og dystet mod hinanden om at vinde den store klimakamp.

Formål:

Spillet giver eleverne en grundlæggende introduktion til bæredygtighed og grøn omstilling. For at eleverne fremadrettet kan arbejde med grøn omstilling er det vigtigt, at de får en grundlæggende forståelse for, hvorfor den grønne dagsorden også er relevant i deres egen dagligdag.

Spillet præsenterer eleverne for grønne fagbegreber og kilder til mere viden.

Opstilling:

1. Spillepladen med spillebrikker sættes op på et bord, der er placeret centralt i lokalet.
2. Opgavekort sorteres i farver og lægges ud i bunker ved siden af spillepladen.
3. Tidslinjen hænges op på en væg eller lægges ud på gulvet, hvor alle har adgang.
4. QR-koderne hænges op i klassen.
5. 4 gruppeborde placeres i lokalet. 1 tælleplade, 1 elevspillevejledning, papir og blyanter placeres på hvert gruppebord.

Materialer i spillet:

- 1 spilleplade
- 4 holdplader
- 4 spillebrikker
- 40 opgavekort
- 16 bonuskort
- 300 pointbrikker
- 1 lærerskema
- 1 tidslinje
- Overskrift og kort til begrebstavlen
- 8 QR-koder til grønne kilder
- Derudover skal grupperne bruge:
- Papir, blyanter, tusser, mobil eller pc

Sådan spilles spillet:

Spillet spilles i grupper og er ikke tur-baseret. Det betyder at grupperne deles om spillepladen, men ikke skal vente på hinanden for at tage deres tur.

Grupperne spiller mod hinanden i kampen om flest point. I hver tur skal gruppen igennem 4 trin, hvor de blandt andet løser en opgave inden for en af spillets fem kategorier: *Bæredygtighed*, *Global opvarmning*, *Samfund*, *FN's Verdensmål* og *Egen påvirkning*. (Se afsnittet Opgavekort)

Hver tur består af 4 trin:

1. Handling
 - Flyt brikken
 - Gentag opgaven
2. Løs opgaven
 - Sørg for at angive kilder.
3. Få godkendt opgaven hos læreren.
 - Læreren skal vurdere gruppens opgaveløsning.
4. Afslut turen
 - Pointene lægges på holdpladen og den løste opgave lægges til side.

Hver gang en opgave er løst skal denne vurderes af underviseren/facilitatoren. (Se afsnittet Opgaveløsninger) Er opgaven løst gives point efter kortets værdi. (Se afsnittet Point) Da spillet ikke er tur-baseret, kan holdene være forskellige steder i forløbet og der kan opstå ventetid i opgavegodkendelse.

Har en gruppe løst fem opgaver i samme kategori modtager gruppen 10 bonuspoint.

Hver gang en gruppe modtager point placeres disse på gruppens tælleplade.

Grupperne rykker rundt på spillepladen vil at *tage handlinger*. En handling kan f.eks. være at flytte spillebrikken op til 3 felter i en valgfri retning og herefter trækkes en opgave i samme farve som feltet. De hvide felter er "startfelter" og udløser ikke en opgave.

Spillets forløb:

Handling: Gruppen vælger én handling. Enten *rykker* gruppen spillebrikken ét felt i en valgfri retning og trækker et kort i feltets farve eller gruppen kan vælge at *gentage* en opgave, som ikke er blevet godkendt. En spillebrik må rykkes i hvilken som helst retning, men kan ikke rykke ind på et felt eller hoppe over et felt, hvor en anden gruppes spillebrik står

Løs opgaven: Gruppen arbejder med opgaven på kortet. Grupperne må bruge internettet til at søge viden om opgaven. Ved alle opgaveløsninger skal kilder angives. Der hænger QR-koder til gode kilder i klassen, som grupperne frit kan anvende til at søge viden gennem. Det er vigtigt at grupperne er kildekritiske i deres arbejde.

Godkendelse: Grupperne afleverer den færdige opgave til læreren. Læreren giver point for en færdig opgave. (Se afsnittet Point) Er opgaven godkendt krydses den af på lærerskemaet.

Afslut turen: Gruppen afslutter turen ved at lægge de modtagne point på deres tælleplade og aflevere opgavekortet til læreren. Er opgaven ikke løst tilstrækkeligt kan gruppen hente kortet ved læreren igen senere i turen, for at gentage opgaven.

Pointene lægges på holdpladen og den løste opgave lægges til side.

Spillets afslutning:

Spillet kan med fordel afsluttes med, at grupperne laver en opsamlende præsentation af de opgaver de har arbejdet med i spillet. Da hver opgave kun fremgår én gang, vil der være flere opgaver, som de enkelte grupper ikke møder gennem spillet, derfor kan det være givende, at grupperne fremlægger deres arbejde.

Gennem spillet genererer grupperne også definitionskort, som efterfølgende kan bruges til andre undervisningsaktiviteter. (Se afsnittet Andre undervisningsaktiviteter)

Der er tre måder at spille spillet på:

Den hurtige: Spillet slutter når en gruppe har fået point for 1 opgave i hver kategori. Denne gruppe vinder DEN STORE KLIMAKAMP. Herefter præsenterer grupperne resultaterne af deres opgaver for resten af klassen.

Den tidsbestemte: Læreren fastsætter et sluttidspunkt, hvor spillet slutter uanset, hvor mange opgaver grupperne har nået. Gruppen med flest point vinder DEN STORE KLIMAKAMP. Herefter præsenterer grupperne resultaterne af deres opgaver for resten af klassen.

Sudden death: Spillet slutter når en af grupperne ikke har flere træk tilbage på tællepladen. Gruppen med flest point vinder DEN STORE KLIMAKAMP. Herefter præsenterer grupperne resultaterne af deres opgaver for resten af klassen.

Opgavekort:

Der er opgavekort i hver af de fem kategorier: *Bæredygtighed (grøn)*, *Global opvarmning (rød)*, *Samfund (sort)*, *FN's Verdensmål (blå)* og *Egen påvirkning (gul)*.

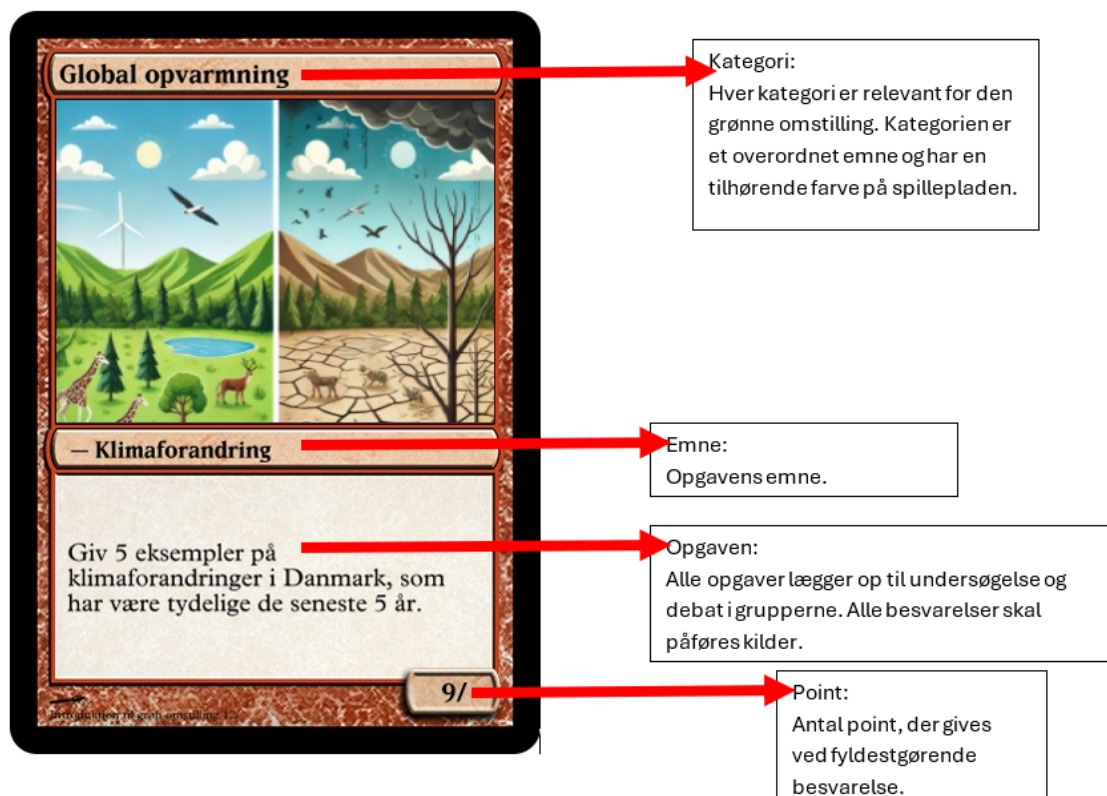

Der er to typer af opgaver i hver kategori.

1. *Definitionsspørgsmål*, hvor gruppen skal undersøge og definere det givne begreb med egne ord. Dette gøres på et definitionskort, som herefter afleveres til vurdering hos læreren inden det hænges op på begrebstavlen.
2. *Problemstilling*, hvor gruppen arbejder med et spørgsmål. Gruppen undersøger og diskuterer spørgsmålet, hvorefter et skriftligt svar afleveres til vurdering hos læreren. Efter vurderingen tager gruppen besvarelsen med tilbage til gruppebordet.

Alle opgavekort har samme type indhold:

Aflevering af opgaver:

Aflevering af opgaver kan foregå på to måder, afhængig af hvor mange elever/grupper der spiller på samme tid.

- Eleverne kan aflevere opgavebesvarelserne skriftligt, hvor læreren udelukkende bedømmer på det der er skrevet som svar. Denne model kan være nødvendig, hvis der er mange spillere, så lang, inaktiv ventetid i grupperne minimeres.
- Grupperne kan aflevere en skriftlig besvarelse til læreren, som herefter spørger ind til besvarelsen eller kilderne og på den måde kvalificerer elevernes besvarelse gennem dialog.

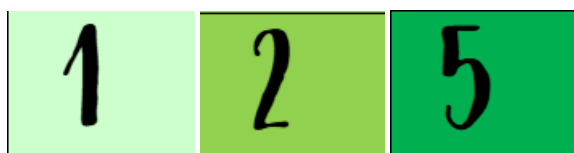
Point:

I nederste højre hjørne på hvert opgavekort er opgavens pointværdi angivet. Når gruppen afleverer en opgave, vurderes den godkendt/ikke godkendt. Hvis opgaven godkendes, udløser det de på kortet angivne point.

En godkendt opgave udløser altid det angivne pointtal.

Hvis en gruppe løser 5 opgaver i samme kategori eller 1 opgave fra hver kategori (markeret med farver), modtager gruppen 10 bonuspoint af læreren. Bonuspoint gives med det tilhørende 10-point kort, bonus for at løse en opgave i hver kategori gives med almindelige pointbrikker.

Pointbrikker og kort:

Pointbrikker bruges ved pointgivning for opgaven.

Bonuspoint gives når en gruppe enten har løst 5 opgaver i samme kategori eller 1 opgave i hver kategori.

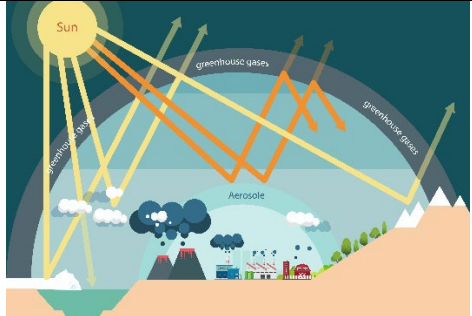
Opgaveløsninger:

Her præsenteres alle opgaverne med mulige løsninger på opgaven samt kilder til de præsenterede løsninger. Dette er ikke en færdig facitliste, eleverne kan godt nå frem til andre svar eller formuleringer og benytte andre kilder end dem, der er præsenteret i det følgende. Opgaveløsningerne her er tænkt som en hjælp til underviseren, så denne ikke skal ud at finde svar på alle opgaver inden spillet spilles.

Opgave:	Mulig løsning/besvarelse:	Eksempel på kilde:
	<p>Bæredygtighed handler om, hvordan vi kan passe på jorden, så den ikke tager skade af den måde, vi lever på. Ordet bæredygtig bliver ofte brugt, når man taler om at passe på jorden.</p> <p>Bæredygtighed handler om at give jorden videre til næste generation i lige så god stand, som vi overtog den. Når noget er bæredygtigt, betyder det, at man passer på det der er, så fremtidige</p>	 Hvad betyder bæredygtighed? Hele Verden i Skole Bæredygtighed - Wikipedia, den frie encyklopædi

	generationer også kan få noget ud af det eller bibeholde det.		
	<p>Bæredygtighed defineres første gang i 1987 i Brundtlandrapporten.</p> <p>Her omtales begrebet global bæredygtighed.</p> <p>Definitionen har bl.a. fokus på sammenhængen mellem miljø >< social >< økonomi.</p>	 	<p>Wayback Machine</p> <p>Brundtlandrapporten - Wikipedia, den frie encyklopædi</p>
	<p>Cirkulær økonomi er en måde både at sikre en bedre forvaltning af jordens ressourcer, samtidig med at virksomhederne får nye økonomiske muligheder bl.a. ved at udvikle nye forretningsmodeller.</p> <p>Cirkulær økonomi handler simpelthen om at holde materialer og produkter i det økonomiske kredsløb med den højeste mulige værdi længst muligt.</p> <p>Cirkulær økonomi bryder med idéen om en lineær værdikæde, som starter med udvinding af ressourcer og ender som affald.</p>	 	<p>Den cirkulære økonomi: Definition, betydning og fordele Emner Europa-Parlamentet</p> <p>Cirkulær økonomi og ressourceeffektivitet - Miljøstyrelsen</p>
	<p>Genbrug af produkter, indsamling og videresalg efter endt brug f.eks. ved elektronik, tøj, legetøj, møbler osv.</p> <p>Reparation i stedet for udskiftning af f.eks. elektronik, hårde hvidevarer, tøj, møbler osv.</p> <p>Deleøkonomi, dvs. at deles med andre om de ting vi ikke benytter hver dag og hele tiden, f.eks. bil, trailer, haveredskaber, campingudstyr osv.</p> <p>Genanvendelse af materialer til fremstilling af nye produkter ved indsamling af f.eks. elektronik, tøj, papir, pant, plast osv.</p>		<p>Cirkulær økonomi eksempler: En guide til bæredygtig ressourceanvendelse - Klimanu</p>

	<p>Der kan argumenteres for begge dele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Forbrugeren skal stille større krav til producenten ift. bæredygtig og ansvarlig produktion. Forbrugeren skal i højere grad vælge forhandlere og producenter ud fra grønne værdier. 2. Virksomhederne skal være mere konkurrencedygtige på de grønne områder. Virksomhederne skal tilstræbe en bæredygtig produktion og håndtering af deres produkter og stille krav til forbrugeren om at produktet genanvendes efter endt brug, f.eks. ved at indsamle gamle produkter, som kan gå ind i en cyklus. 	 	<p>Derfor er der langt fra bæredygtig holdning til handling Forbrugerrådet Tænk</p> <p>analyse: Flere forbrugere forlanger bæredygtighed Verdens Bedste Nyheder</p> <p>Lovkrav til virksomheders bæredygtighed Virksomhedsguiden</p>
	<p>Her skal gruppen selv argumentere for, hvad der skal til.</p> <p>Det kunne f.eks. være:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Billigere at reparere - Flere specialiserede genbrugsbutikker, f.eks. elektronik - Bedre forbrugersikkerhed ved køb af genbrug 		<p>Hvem genbruger mest? - Få svaret her. De ældre er mindst flittige - DBA Guide</p>
	<p>Når der er tale om klimavenlighed i vores forbrug handler det især om, hvordan produktionen af produkterne påvirker klimaet, f.eks. gennem udledning af CO₂, metan eller andre skadelige gasser, som påvirker klimaet og f.eks. den globale opvarmning.</p> <p>Når der er tale om miljøvenlige produkter, ser man på hvor meget forurening der er forbundet med produktionen. Det kunne f.eks. være sprøjtegifte, kemiske stoffer, røg eller støv, som forurener jorden eller vandet.</p>		<p>Hvad er forskellen på klimavenlig og miljøvenlig? Samvirke</p>

	<p>Ifølge CONCITO's opdaterede beregning af Danmarks globale forbrugsudledninger i denne rapport udleder hver dansker i gennemsnit 13 tons CO₂e årligt, hvilket er cirka det dobbelte af en gennemsnitlig verdensborger.</p> <p>De største forbrugsudledninger stammer fra vores forbrug af transport, fødevarer, boliger og energi, men der er også en betydelig udledning fra forbruget i den offentlige sektor, fritids- og kultursektoren og vores køb af tøj, personlig pleje og boliginventar.</p>	 	<p>Ny rapport giver overblik over danskernes udledninger: Se, hvor vi udleder mest Klima DR</p> <p>Danmarks globale forbrugsudledninger CONCITO</p>
	<p>CO₂-udledning er frigivelsen af kuldioxid i atmosfæren, en drivhusgas, der bidrager til global opvarmning. Den stammer fra både naturlige kilder, som planterers respiration, og menneskeskabte aktiviteter, især forbrænding af fossile brændstoffer. Reduktion af CO₂-udledning er afgørende for at bekæmpe klimaforandringer.</p>		<p>Forstå CO₂-udledning: Naturlige og menneskeskabte kilder og deres klimaeffekter</p>
	<p>De første teorier om drivhuseffekten blev fremsat af Joseph Fourier i 1820. I 1859 udførte John Tyndall eksperimenter og identificerede H₂O og CO₂ som de vigtigste drivhusgasser. I 1886 beregnede Svante Arrhenius, at en halvering af CO₂ vil betyde en reduktion af den gennemsnitlige temperatur på 3-4 grader C. Imidlertid blev denne påstand skudt ned af et eksperiment udført af Knut Ångström i år 1900, hvor man undersøgte passagen af infrarødt lys gennem et rør fyldt med CO₂ uden nogen mærkbar effekt.</p>	 	<p>Explaining how the water vapor greenhouse effect works</p> <p>Hvad er drivhuseffekten? illvid.dk</p>
	 <p>Drivhuseffekten opstår når solens stråler sender energi til Jorden. Her bliver omkring 30 procent af solens</p>		<p>Hvad er drivhuseffekten? illvid.dk</p>

	<p>stråler reflekteret tilbage til rummet af skyer og jordoverfladen, mens resten rammer og opvarmer Jordens overflade. Den opvarmede jord udsender herefter varmeenergi i form af infrarød stråling. Strålerne “fanges” af drivhusgasserne, som så sender strålingen mod jordoverfladen igen, hvor Jorden opvarmes yderligere.</p>		
	<p>Denne opgave har ikke ét rigtigt svar.</p> <p>Eleverne skal diskutere ud fra egne holdninger.</p> <p>Hjælpespørgsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvor stor betydning tror I mennesket har for den globale opvarmning? - Kan vi overhovedet tale om at der er nogen der bærer skylden? Hvorfor/ hvorfor ikke? - Ville der være global opvarmning, hvis mennesket ikke var til stede på jorden? Hvorfor/ hvorfor ikke? 		
	<p>Global opvarmning refererer til den gradvise stigning i jordens gennemsnitstemperatur, primært forårsaget af menneskeskabte faktorer. Denne temperaturstigning skyldes i høj grad udledningen af drivhusgasser som kuldioxid (CO2) og metan, der fænger varme i jordens atmosfære. Kilderne til disse drivhusgasser inkluderer afbrænding af fossile brændstoffer til energi, skovrydning og industrielle processer.</p> <p>Når skove fældes, mister vi ikke kun vigtige kulstoflagre, men også jordens evne til at absorbere CO2, hvilket yderligere forværrer problemet.</p>	 	<p>Global opvarmning, temperaturstigninger og klimaforandring</p> <p>Hvad Er Global Opvarmning? Forstå Dens Årsager og Konsekvenser Nu</p>
	<p>Klimaforandringer er et overordnet dækkende begreb for de påvirkninger som udledninger og menneskelig påvirkning påfører klimaet.</p> <p>Når man taler om klimaforandringer, skelner man typisk mellem to former:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De direkte klimaforandringer, som påvirker klima og miljø. 2. De indirekte klimaforandringer, som handler om, hvordan de 	 	<p>Klimaforandringer Faktalink</p> <p>Hvad er klimaforandringer egentlig? Klima DR</p>

	direkte klimaforandringer påvirker dyr og mennesker.		
	<p>F.eks.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stormfloden oktober 2023 2. Varmeste forår nogensinde registreret i 2024, med 9,1 grader i middeltemperatur 3. Højeste døgnnedbør i januar, 59 mm d. 4/1 2024 4. Mest solfattige december siden 1960 i december 2020 5. 2020 havde nul frostdøgn, dvs. ingen dage hvor temperaturen holdt sig under 0 grader. 6. 14. februar blev den varmeste februardag nogensinde målt med 14,7 grader 		Mere end 150 hidtil usete klimaekstremer ramte verden i 2024 – Danmark nævnes flere gange - TV 2
	<p>Bæredygtig energi</p> <p>Verdensmål 7 skal sikre at alle har adgang til pålidelig, bæredygtig og moderne energi til en overkommelig pris.</p>	 	Mål 7: Bæredygtig energi Verdensmålene.dk Energy - United Nations Sustainable Development
	<p>Bæredygtige byer og lokalsamfund</p> <p>Verdensmål 11 skal gøre byer, lokalsamfund og bosættelser inkluderende, sikre, robuste og bæredygtige.</p>	 	Mål 11: Bæredygtige byer og lokalsamfund Verdensmålene.dk Cities - United Nations Sustainable Development Action 2015
	<p>Ansvarligt forbrug og produktion</p> <p>Verdensmål 12 skal sikre bæredygtigt forbrug og produktionsformer.</p>	 	Mål 12: Ansvarligt forbrug og produktion Verdensmålene.dk Sustainable consumption and production

	<p>Klimaindsats</p> <p>Verdensmål 13 skal sikre at vi handler hurtigt for at bekæmpe klimaforandringer og deres konsekvenser.</p>		<p>Mål 13: Klimaindsats Verdensmålene.dk</p> <p>Climate Change - United Nations Sustainable Development</p>
	<p>Livet i havet</p> <p>Verdensmål 14 skal bevare og sikre bæredygtig brug af verdens have og deres ressourcer.</p>		<p>Mål 14: Livet i havet Verdensmålene.dk</p> <p>Oceans - United Nations Sustainable Development</p>
	<p>Livet på land</p> <p>Verdensmål 15 skal beskytte, genoprette og støtte bæredygtig brug af økosystemer på land, bekæmpe ørkendannelse, standse udpining af jorden og tab af biodiversitet.</p>		<p>Mål 15: Livet på land Verdensmålene.dk</p> <p>Forests, desertification and biodiversity - United Nations Sustainable Development</p>
	<p>Her vil svarene variere afhængigt af, hvilke fagområder eleverne er fra.</p> <p>Fællesnævnerne kunne være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ESG-rapportering • Virksomhedens profil/værdier • Øget fokus på bæredygtige løsninger i virksomheden • Mulighed for nye kunder ud fra bæredygtighedsprofil • Medarbejderprofiler/ tiltrækning af bestemt type medarbejdere • Nye jobs/arbejdsopgaver 		<p>Spørgsmål og svar om virksomheders arbejde med FN's verdensmål - Dansk Standard</p>

	<p>FN har udviklet 230 indikatorer for verdensmålenes status på globalt plan. Hvert land skal udvikle nationale indikatorer, som kan bruges til at måle det enkelte lands status på arbejdet med de enkelte verdensmål.</p> <p>Hvert år afholdes et forum i New York, hvor landene kan vælge at rapportere om arbejdet med verdensmålene på nationalt plan.</p> <p>Ulempen ved denne model kan være, at der ikke er en standard for nationale indikatorer og at der stadig kan være lande, der ikke ønsker at fremlægge det nationale arbejde med verdensmålene.</p>		<p>FAQ Verdensmålene.dk</p>
	<p>Målet om bæredygtig energi er, ifølge Danmarks Statistik, løst 100% i tråd med FN's Verdensmål.</p> <p>Målet om sundhed og trivsel er ligeledes godt på vej.</p>	 	<p>Et overblik over Verdensmålene - Danmarks Statistik</p> <p>De danske målepunkter - Danmarks Statistik</p>
	<p>Verdensmålene udgør 17 konkrete mål og 169 delmål, som forpligter alle FN's 193 medlemslande til helt at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheder, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle, anstændige jobs og mere bæredygtig økonomisk vækst.</p> <p>De fokuserer ligeledes på at fremme fred og sikkerhed og stærke institutioner, og på at styrke internationale partnerskaber.</p> <p>Den nye dagsorden anerkender således, at social, økonomisk og miljømæssig udvikling, fred, sikkerhed og internationalt samarbejde er tæt forbundne, og at det kræver en integreret indsats at opnå holdbare udviklingsresultater.</p> <p>De nye verdensmål vil gælde for alle lande – både rige og fattige – med højde for landenes forskellige udgangspunkt. De store udfordringer, vi står overfor i dag, som bl.a. social, økonomisk og politisk marginalisering, stigende ungdomsarbejdsløshed, ulighed, fattigdom, fødevaresikkerhed, mangel på, eller ulige adgang til grundlæggende naturressourcer, miljøforurening, klimaforandringer og ikke-lydhøre regeringer. De er alle nationale</p>		<p>Verdensmålene Verdensmålene.dk</p>

	udfordringer med store regionale og globale konsekvenser, og er derfor nødvendige at løse i fællesskab.		
 <p>Samfund</p> <p>— COP</p> <p>Hvad er et COP-møde?</p> <p>Skriv en kort og præcis beskrivelse med jeres egne ord.</p> <p>8/</p>	<p>COP står for Conference Of Parties, som betyder konference for parterne.</p> <p>COP-mødet er et årligt møde, hvor lande og parter der har tilsluttet sig klimakonventionen (UNFCCC) evaluerer resultaterne af den aktuelle indsats og forhandler om yderligere indsatser og nye bindende tilføjelser til aftalen (de hedder protokoller).</p> <p>Møderne afholdes hvert år og er altid benævnt med et nummer, som henviser til hvilket nummer møde det er. COP29, der blev afholdt i 2024 er altså det 29. COP-møde.</p> <p>Møderne afholdes som udgangspunkt i Bonn i Tyskland, medmindre en af parterne i aftalen tilbyder at være vært.</p>	 	<p>Conferences of the Parties (COP) Klimaleksikon</p> <p>Conference of the Parties (COP) UNFCCC</p> <p>COP29: Opening Ceremony UN Climate Change Live from Baku, Azerbaijan</p>
 <p>Samfund</p> <p>— COP</p> <p>"Olien er en gave fra Gud" sagde Aserbajdians præsident Ilham Aliyev ved COP29 i november 2024.</p> <p>Hvad mener han med det?</p> <p>9/</p>	<p>COP29 afholdtes i Baku, Aserbajdsjan i 2024. Her åbnede Ilham Aliyev konferencen med en velkomsttale, hvor han bl.a. sagde "Olien er en gave fra Gud", med budskab om, at Gud har skænket os de nødvendige ressourcer for at vi kan leve på jorden og de ressourcer skal vi bruge.</p>	 	<p>Azerbaijan's President rejects oil criticism in opening COP29 speech AFP</p> <p>Olien er 'Guds gave', lyder det fra værterne for årets klimatopmøde. En gave man både kan se og lugte i landets hovedstad Klima DR</p>
 <p>Samfund</p> <p>— Klimamål</p> <p>Hvad er Danmarks 2030-målsætning for nedbringelse af CO2-udledning?</p> <p>9/</p>	<p>Danmark har et mål om at nedbringe CO2-udledningen med 70% i 2030 i forhold til 1990.</p> <p>D. 30. april 2025 bragte TV2 en nyhed om, at de seneste fremskrivninger, ifølge Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet viste at Danmark vil lykkes med denne målsætning.</p>	 	<p>Klimaprogram 2023: Regeringen vil bygge vejen til 2025- og 2030-målet færdig - Regeringen.dk</p> <p>Danmark når klimamål i 2030, viser ny fremskrivning - TV 2</p>

	<p>Klimarådet er et uafhængigt ekspertorgan, der rådgiver om, hvordan omstillingen til et klimaneutralt samfund kan ske på en omkostningseffektiv måde, så vi i fremtiden kan leve i et Danmark med meget lave udledninger af drivhusgasser og samtidig fastholde velfærd og udvikling.</p> <p>Klimarådet er et uafhængigt ekspertorgan, der er sat i verden, for at fremme den uvildige rådgivning om klimaindsatsen til klima-, energi- og forsyningsministeren. Danmark har med Lov om Klima et mål om at reducere udledningen af drivhusgasser i 2030 med 70 pct. i forhold til niveauet i 1990. Formålet med loven er desuden, at Danmark opnår at være et klimaneutralt samfund i senest 2050 med Parisaftalens målsætning om at begrænse den globale temperaturstigning til 1,5 grader celsius for øje. Klimarådet rådgiver om, hvordan Danmark på den bedste og billigste måde gennemfører omstillingen til et klimaneutralt samfund i 2050. Det vil sige et ressourceeffektivt samfund, hvor udledninger af drivhusgasser kompenseres gennem et tilsvarende optag af CO2 fra atmosfæren.</p>	 	<p>Klimarådet</p> <p>Klimarådets medlemmer Klimarådet</p>
	<p>CONCITO er Danmarks grønne tænketank. Vores formål er at omsætte relevant viden til klimahandling og derved accelerere den grønne omstilling både i Danmark og internationalt. Gennem videnskabelige og vidensbaserede analyser og information er målet at vise, hvordan det er muligt at skabe et klimaneutralt og klimarobust samfund.</p> <p>CONCITO betyder "<i>jeg sætter i gang</i>" på latin, og det er netop det, Danmarks første grønne tænketank ønsker at gøre på klimaområdet.</p> <p>Siden etableringen i 2008 har CONCITO fungeret som uafhængig videnspartner for beslutningstagere på tværs af det danske samfund – politikere, erhvervsliv, den akademiske verden og civilsamfundet.</p>	 	<p>CONCITO - Danmarks grønne tænketank</p> <p>Bestyrelse CONCITO</p>

	<p>Takket være en meget stor donation i 2021 fra VELUX Fonden arbejder CONCITO i dag med en bred vifte af systemer, strukturer og adfærd, der skal ændres, for at det kan lykkes at opfylde lokale, nationale og internationale klimamål. Med en større organisation med flere programmer og øget ekspertviden kan CONCITO også i højere grad imødekomme den hastigt stigende efterspørgsel på viden om grøn omstilling, og hvordan det er muligt at afbøde følgerne af de klimaforandringer, vi allerede ser.</p>		
 <p>Samfund</p> <p>Klimamål</p> <p>ESG står for Environment, Social & Governance, men hvad betyder det? Skriv en kort og præcis definition med jeres egne ord.</p> <p>9/</p>	<p>ESG dækker over væsentlig information om en virksomhed inden for tre kategorier: Miljø og klima (Environmental), virksomhedens sociale/samfundsmæssige påvirkning (Social) og den generelle styring af virksomheden (Governance).</p> <p>ESG-data er ikke-finansielle data, som investorer og analytikere i stigende grad efterspørger, når man skal vurdere en virksomheds evne til værdiskabelse og langsigtede vækstmuligheder.</p> <p>ESG-rapportering er en måde at strukturere arbejdet med bæredygtighed på, så det bliver muligt at følge udvikling over tid og sammenligne bæredygtighedsdata på tværs af virksomheder. Det bliver nemmere, når ESG-regnskabet ligner det finansielle regnskab. Det handler om at gøre data om virksomheders bæredygtighedsforhold transparent for investorer, kunder og andre interessenter,</p>	 	<p>Explainer: ESG og CSR – hvad er forskellen?</p> <p>Hvad er ESG og bæredygtighed? - DI</p> <p>https://youtu.be/Q8D1m_g6ezY</p>
 <p>Samfund</p> <p>Parisaftalen</p> <p>Hvad handler Parisaftalen om? Lav en kort og præcis beskrivelse med jeres egne ord.</p> <p>7/</p>	<p>Aftalens målsætning er at begrænse den globale opvarmning til under 2, helst til 1,5 grader Celsius, sammenlignet med temperaturniveauet før den industrielle revolution. Parisaftalen er dermed det vigtigste skridt på vejen for en global omstilling til lavere udledning af drivhusgasser.</p> <p>For at nå dette langsigtede temperaturmål er ambitionen, at de globale udledninger af drivhusgasser skal toppe så hurtigt som muligt og</p>	 	<p>Overblik: Forstå hvad Parisaftalen går ud på Udland DR</p> <p>Parisaftalen (klimaaf tale fra 2015) - Målsætninger - Lex</p> <p>Parisaftalen / Folketingets EU-Oplysning</p>

	derefter hurtigt falde. På den måde håber man at opnå en balance mellem udledningen og optaget af drivhusgasser i anden halvdel af dette århundrede og dermed kunne stabilisere klimapåvirkningen.		
	<p>Denne opgave har ikke ét rigtigt svar.</p> <p>Eleverne skal diskutere ud fra egne holdninger.</p> <p>Hjælpespørgsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hjælper Parisaftalen, hvis ikke alle er forpligtet? - Hvem har ansvaret for at rette op på klimaet? 	 	<p>Fra 2017: Trump vil trække USA ud af klimaaftale Udland DR</p> <p>Fra 2024: Trump vil trække USA ud af Paris-aftalen, skriver flere medier - TV 2</p>
	<p>Deleøkonomi handler om at dele frem for at eje. F.eks. når en villavej deler en trailer frem for at hver husstand har sin egen.</p> <p>” Vi øver os på ikke at eje. Og måske ved vi godt, hvordan man gør, for deleøkonomien er gammel, det er bare måden, vi deler på via internettet og andre platforme, der er ny.” – Thomas Schønning, Samvirke</p>	 	<p>deleøkonomi — Den Danske Ordbog</p> <p>Hvad er definitionen på deleøkonomi og hvor stor er udbredelsen?</p> <p>Deleøkonomi: Skal vi dele? Samvirke</p>
	<p>Genanvendelse er, når produktet neddeles eller på anden måde forarbejdes, inden det igen kan indgå i nye produkter.</p> <p>Det kan for eksempel være T-shirten med hul i, som skal neddeles, inden det laves til ny tråd.</p> <p>Det kan også være syltetøjsglasset, som smeltes, inden det kan bruges til fremstilling af et nyt syltetøjsglas.</p> <p>Eller det kan for eksempel være en glasvase og nedknusning af gips til anvendelse i nye gipsplader.</p>		<p>Genbrug vs. Genanvendelse: Se videoen og forstå forskellen</p>

	<p>Genbrug er, når et produkt kan bruges igen til samme formål, som det var udformet til. Det kan for eksempel være køb af møbler fra en genbrugsbutik, gensalg af brugte mobiltelefoner og gasflasken med pant, som kan fyldes op igen og sælges på ny.</p>		<p>Genbrug vs. Genanvendelse: Se videoen og forstå forskellen</p>
	<p>F.eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> - dele haveredskaber: hækkeklipper, plæneklipper, rive, skovl osv. - dele køretøjer: bil, trailer, campingvogn, båd osv. - anvende GoMore - fællesvaskeri - dele beredskabsudstyr: hjertestarter, solcelleradio, powerbank, konserverlager osv. - dele sommerhus - dele vinduespudser, rengøringshjælper, babysitter osv. <p>Idéen er at dele det, som vi ikke nødvendigvis bruger hele tiden/hver dag. Der er ingen grund til at alle husstande har en hækkeklipper, når vi kun klipper hækken 1-2 gange årligt.</p>		
	<p>F.eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> - firmabil - værktøj - maskiner - samkørsel til arbejde - kontorpladser - opslagsværker - printer/kopimaskine - fælles indkøb - kaffeautomat/kaffemaskine 		
	<p>Eleverne kommer ind på et site, hvor de udregner deres eget klimaaftryk.</p> <p>Der stilles en række spørgsmål om boligforhold, transport, forbrug, fødevarer m.m.</p> <p>Til hvert spørgsmål er der en drop-down menu, som skal foldes ud, for at give mere detaljerede svarmuligheder.</p>		<p>Ecological Footprint Calculator</p> <p>Organisationen bag beregneren: Home - Global Footprint Network</p>

	<p>Til sidst får eleven sin egen overforbrugsdato.</p> <p>Tal efterfølgende med hele holdet om fordele og ulemper ved disse sites:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er de helt retvisende? - Er udregningsmulighederne gennemskuelige? - Tror vi på det vi får serveret? - Hvad kan de bruges til? 		
	<p>Denne opgave har ikke ét rigtigt svar.</p> <p>Eleverne skal diskutere ud fra egne holdninger.</p> <p>Hjælpe spørgsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oplever I at der er nok viden tilgængeligt på området? - Hvordan kan komplekse beregninger gøres mere gennemskuelige for forbrugeren? - Hvor stor betydning tror i det har, om vi kører i den ene eller anden type bil? 		
	<p>Denne opgave har ikke ét rigtigt svar.</p> <p>Eleverne skal diskutere ud fra egne holdninger.</p> <p>Påvirkninger kunne f.eks. være:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stoppe med at købe ikke bæredygtige produkter - Stille større krav til reparationsmuligheder frem for at købe nyt - Deltage i den offentlige debat om bæredygtige produkter - Lave forbrugeranmeldelser på f.eks. trust pilot ud fra produktets bæredygtighed 		

Andre undervisningsaktiviteter:

Quiz og byt med definitions kort

Elevudvikling af nye opgavekort

Jeopardy med grundbegreber

Rettigheder:

Alle kort er designet i open source-programmet: [Magic Card Maker](#)

Alle billeder er skabt med Microsoft Copilot og er licenseret med CC-by-nd, hvilket tillader spredning af billederne til offentligheden, kommerciel såvel som ikke-kommerciel, så længe billederne distribueres uændret og i sin helhed med kreditering til EUC Syd.

Alle kildeangivelser er ledsaget af en QR-kode, der fører dig direkte ind på den nævnte kilde.